

**รายงานผลการพัฒนานวัตกรรมด้านการจัดการเรียนการสอน
โรงเรียนประชาสามัคคี (บ้านหนองมะนาว) อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑**

.....

๑. ชื่อนวัตกรรม

การพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กโดยใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

ประเภทของนวัตกรรม

- () 01 นวัตกรรมด้านระบบ รูปแบบของการจัดการศึกษา
- () 02 นวัตกรรมด้านหลักสูตร
- (v) 03 นวัตกรรมด้านการเรียนการสอน
- () 04 นวัตกรรมด้านสื่อและเทคโนโลยีการศึกษาทั้งสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์รวมถึงแหล่งเรียนรู้ต่างๆ
- () 05 นวัตกรรมด้านการจัดการชั้นเรียน
- () 06 นวัตกรรมด้านการบริหารและบริการทางการศึกษา
- () 07 นวัตกรรมด้านการวัดและประเมินผล
- () 08 นวัตกรรมด้านการพัฒนาวิชาชีพ การพัฒนาการปฏิบัติงาน การพัฒนาองค์กร

๒. ชื่อผู้สร้างนวัตกรรม

นางสาวพัชรินทร์ ยืนนาน ตำแหน่ง ครูอัตราจ้าง
โรงเรียนประชาสามัคคี (บ้านหนองมะนาว) อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๓. ระยะเวลาดำเนินการ

เริ่มวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ - ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๘

๔. ที่มาและความสำคัญ

จากประสบการณ์ที่สอนชั้นอนุบาลปีที่ 2 พัฒนาการด้านความแข็งแรงของกล้ามเนื้อมัดเล็กกล้ามเนื้อมือ นิ้วมือของนักเรียนยังไม่แข็งแรงและการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตาของนักเรียนยังไม่ดีเท่าที่ควรจึงได้จัดกิจกรรมให้เด็ก ๆ ได้พัฒนากล้ามเนื้อมือด้วยกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

กำลังสำคัญของชาติในอนาคตเด็กในวัยนี้เป็นวัยแห่งการเริ่มต้นของชีวิตเป็นวัยแห่งการพัฒนาตนเองเป็นวัยแห่งการเรียนรู้และเรียนรู้ประสบการณ์ต่างๆที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพและความสามารถในวัยต่อมา นอกจากนี้เด็กวัยนี้ยังเป็นวัยที่มีพัฒนาการด้านต่างๆเจริญขึ้นอย่างรวดเร็วมากกว่าวัยอื่น ๆ ดังนั้นในการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์จึงต้องพัฒนาเด็กให้ครอบคลุมพัฒนาการทั้ง4ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย อารมณ์จิตใจสังคมและสติปัญญาซึ่งเป็นการพัฒนาให้เด็กเป็นคนดีคนเก่งมีความสุขเพื่อจะได้ใช้ชีวิตอยู่ในสังคม

ได้อย่างราบรื่นมีความสุขตอบสนองเจตนาธรรมของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (พวงรัตน์ รอดมณี 2549: 1-2)

การใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กมีความสำคัญและจำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวันโดยกล้ามเนื้อมัดเล็กเป็น อวัยวะหนึ่งในการประกอบกิจวัตรประจำวันด้วยตนเองเช่นการใส่-ถอดกระดุมรูตชิบการแปรงฟันผูกเชือก รองเท้างานศิลปะรวมทั้งการขีดเขียนถ้าเด็กใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กได้คล่องแคล่วจะช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านต่างๆ (อิริชฐานพูลศิลป์ศักดิ์กุล, 2546: 111) และการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยควรส่งเสริมให้ใช้กล้ามเนื้อมัด สลายตัวร่วมกับมือเพราะการประสานงานของกล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กยังไม่พร้อมเท่าที่ควร (ผลิตพรรณทองงาม, 2539; 32: อ้างอิงมาจาก Lowenfeld and Lambert Britain, 1964) การเล่นและการจัดกิจกรรมศิลปะ ต่างๆจะเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้เด็กได้พัฒนาความพร้อมทางมือและตามากที่สุดเด็กจะเรียนรู้สนุกสนาน เด็ก

กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เป็นกิจกรรมหนึ่งที่เหมาะสมต่อความสนใจความสามารถและสอดคล้อง กับหลักพัฒนาการของเด็กเป็นอย่างดีกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ไม่เพียงส่งเสริมการประสานสัมพันธ์ระหว่าง มือกับตาและการผ่อนคลายความเครียดทางอารมณ์เท่านั้นแต่ยังส่งเสริมความคิดอิสระและจินตนาการ ฝึกให้รู้จักทำงานด้วยตนเองและฝึกการแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ทั้งความคิดและการกระทำซึ่งถ่ายทอด ออกมาเป็นงานศิลปะนำไปสู่การเรียนรู้ อ่านเขียนอย่างสร้างสรรค์ต่อไป

การวิเคราะห์สถานการณ์ (Situation Analysis)

ปัจจุบันการพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยเป็นสิ่งสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาศักยภาพของเด็ก ปฐมวัย เช่น กิจกรรมที่เด็กได้หยิบจับสิ่งของ ตุ๊กตา เครื่องเล่น ตลอดจนการช่วยตนเองในการแต่งตัว การทำ ความสะอาดร่างกาย การรับประทานอาหาร ตลอดจนกิจกรรมศิลปะต่างๆที่เด็กได้ทำที่โรงเรียน อย่างไรก็ตาม การพัฒนาพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยนี้ยังเป็นความท้าทายสำหรับกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งมีความต้องการ พัฒนาพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ การเรียนรู้แบบเดิมอาจไม่ เพียงพอที่จะสร้างแรงบันดาลใจและกระตุ้นให้เกิดการฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดความจำเป็นที่จะต้อง มีนวัตกรรมใหม่ ๆ เข้ามาช่วยเสริมสร้างทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์อย่างมีประสิทธิภาพ

การวิเคราะห์บริบทพื้นที่/สถานศึกษา Area/educational context analysis

โรงเรียนประชาสามัคคี (บ้านหนองมะนาว) เป็นโรงเรียนขยายโอกาส มีทรัพยากรที่มีความ เหมาะสม เช่น วัสดุ อุปกรณ์ โครงสร้างพื้นฐานมีความเพียงพอ เช่น การคมนาคม สื่อสาร ไฟฟ้า ประปา มีห้องเรียนที่เหมาะสมในการจัดการเรียนรู้ ด้วยกระบวนการกลุ่ม มีหลักสูตรที่สอดคล้องกับการนำนวัตกรรม การพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กด้วยกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ชั้นอนุบาลปีที่ 2 สามารถปรับหลักสูตรให้รองรับการ เรียนรู้แบบใหม่ได้ ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและมีแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้อง โรงเรียน ประชาสามัคคี (บ้านหนองมะนาว) เปิดกว้างต่อการเรียนรู้ใหม่ ๆ และมีการสนับสนุนจากบุคลากรทั้งภายใน และภายนอก มีระบบการประเมินผลที่เอื้อต่อการทดลองและพัฒนานวัตกรรม ใช้การวิเคราะห์ SWOT เป็น เครื่องมือที่สามารถนำมาใช้ในการวิเคราะห์บริบทพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยพิจารณาถึงจุดแข็ง (

Strengths) จุดอ่อน (Weaknesses) โอกาส (Opportunities) และอุปสรรค (Threats) ของพื้นที่นำร่อง ซึ่งจะเพิ่มโอกาสความสำเร็จในการนำนวัตกรรมไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕. วัตถุประสงค์ของการพัฒนานวัตกรรม

๑. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพเด็กปฐมวัยให้มีกล้ามเนื้อที่แข็งแรง

๖. ขอบเขตการศึกษา (เนื้อหา/กลุ่มเป้าหมาย/ระยะเวลา)

นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ จำนวน ๑๔ คน

๗. เครื่องมือที่ใช้

- กิจกรรมที่ให้นักเรียนฝึกในระหว่างการเรียน เช่น ใบงาน
- แผนการจัดการเรียนรู้
- แบบประเมิน
- สื่อการสอน

๘. กระบวนการพัฒนานวัตกรรม

๘.๑ การวางแผน (Plan)

๑. บทนำ

- อธิบายแนวคิดพื้นฐานของการอ่านจับใจความสำคัญ
- ชี้แจงความสำคัญและประโยชน์ของการพัฒนากล้ามเนื้อมือด้วยกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

๒. เนื้อหาหลัก

- เนื้อหาเกี่ยวกับหลักการของศิลปะสร้างสรรค์

๓. ตัวอย่างข้อความและคำถามตามกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

๔. กิจกรรมฝึกปฏิบัติ

- กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

๕. แบบทดสอบท้ายบท

- แบบสังเกตเพื่อประเมินการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

๖. แบบประเมินผลและข้อเสนอแนะ

- แบบประเมินความก้าวหน้าของนักเรียน
- ส่วนสำหรับข้อเสนอแนะจากผู้สอนและนักเรียน

๘.๒ ขั้นตอนการดำเนินงาน D (Do)

๑. ขั้นเตรียมการ

- ครูจัดเตรียมเนื้อหาและแบบฝึกที่เหมาะสมกับระดับความสามารถของนักเรียน
- อธิบายการพัฒนากล้ามเนื้อมือด้วยกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

๒. ขั้นดำเนินการ

- ให้นักเรียนทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

- จัดกิจกรรมกลุ่มย่อย เช่น การทำผลงานศิลปะสร้างสรรค์ร่วมกัน

๓. **ขั้นสรุปผล**

- ทบทวนคำตอบของนักเรียนและเสริมความเข้าใจ

๘.๓ **ตรวจสอบการดำเนินงาน (Check)**

- การประเมินผลและการวิเคราะห์ความสำเร็จของกิจกรรม
- ประเมินผลงาน
- แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะร่วมกันระหว่างครูกับนักเรียน

๘.๔ **สรุปผลกิจกรรมและการประเมินผลกิจกรรม (Action)**

สรุปผลการจัดการเรียนรู้การพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กโดยใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ต่อไป

๙. **ทฤษฎีและแนวคิดและหลักการ**

๙.๑ **แนวคิด ทฤษฎี (ย่อ)**

เกเซล(Gesell)กล่าวถึงทฤษฎีพัฒนาการทางร่างกายว่าการเจริญเติบโตของเด็กจะแสดงออกเป็นพฤติกรรมด้านต่างๆสำหรับพัฒนาการทางร่างกายนั้นหมายถึงการที่เด็กแสดงความสามารถในการจัดกระทำกับวัสดุเช่นการเล่นลูกบอลการขีดเขียนเด็กต้องใช้ความสามารถของการใช้สายตาและกล้ามเนื้อซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ต้องอาศัยการเจริญเติบโตของระบบประสาทและการเคลื่อนไหวประกอบกันลักษณะพัฒนาการที่สำคัญของเด็กในระยะนี้ก็คือการเปลี่ยนแปลงทางด้านการทำงานของระบบประสาทกล้ามเนื้อ การพัฒนาความสามารถในกาควบคุมร่างกายการบังคับส่วนต่างๆของร่างกาย

๑๐. **การนำนวัตกรรมไปใช้ในการพัฒนา/แก้ปัญหา**

๑. จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยผ่านกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ รวมทั้งหมด ๔ แผน แต่ละแผนใช้เวลา ๑ ชั่วโมง โดยใช้การทดสอบแผนที่ทำขึ้นก่อน สัปดาห์ละ ๒ ชั่วโมง เป็นเวลา ๔ สัปดาห์ ในภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ ระหว่างเดือน พฤศจิกายน- กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ โดยจัดกิจกรรมในชั่วโมงกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

กลุ่มเป้าหมาย เป็นนักเรียนชั้นอนุบาล ๒ จำนวน ๑๔ คน

๒. จัดทำแบบประเมินก่อนเรียนและหลังเรียน

๒) **การดำเนินการทดลองใช้ในชั้นเรียนจริง**

การจัดกิจกรรมในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ในกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

๑. Warm up (กระตุ้นความสนใจ)

ใช้กิจกรรมการเล่นเกมน เช่น จับคู่ภาพและเงา บัตรคำ เพลง

๒. Presentation (นำเสนอความรู้)

ให้นักเรียนนำเสนอผลงานของตนเองหน้าชั้นเรียนทีละคน

๓. Practice (ฝึกปฏิบัติ)

ครูนำใบงานแต่ละหน่วยการเรียนรู้ที่จัดทำขึ้น มาให้นักเรียนได้ทำกิจกรรม

๔. Production (การสร้างชิ้นงานจริง/การนำไปใช้)

นักเรียนประยุกต์ความรู้เพื่อสร้างชิ้นงานของตนเอง เช่น การฉีก ตัด ปะ ขยำ

๕. Wrap up (สรุปบทเรียน)

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ในแต่ละแผน ผ่านการสะท้อนความคิดร่วมกัน

๓) การประเมินผล

ครูประเมินก่อนและหลังทำกิจกรรมของนักเรียน

๔) การเก็บข้อมูลและสะท้อนผล

เก็บข้อมูลจากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ การตรวจผลงานของนักเรียน

๑๑. ผลที่เกิดกับเป้าหมาย

๑. นักเรียนมีพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อมัดเล็กที่แข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว มีความสามารถในการหยิบจับ คัดเขียน และการใช้สายตากับมือให้สัมพันธ์กัน

๒. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการพัฒนากล้ามเนื้อมือด้วยกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ อยู่ในระดับดี

๑๒. บทเรียนที่ได้รับ

จากการนำนวัตกรรม การพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กโดยใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ได้ก่อให้เกิดบทเรียนและข้อค้นพบที่สำคัญทั้งในด้านการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาผู้เรียน และการพัฒนาครู ดังนี้

๑๒.๑ การวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่เป็นระบบส่งผลต่อคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน

- การจัดแผนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง จำนวน ๔ แผน ทำให้นักเรียนมีเวลาเรียนรู้ ซึมซับ และฝึกฝนทักษะการทำกิจกรรมศิลปะ

๑๒.๒ แบบฝึกทักษะที่ออกแบบมาอย่างเหมาะสมช่วยพัฒนาทั้งความรู้และทักษะ

- แบบฝึกช่วยให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงตามลำดับขั้นจากง่ายไปยาก ส่งผลให้เข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้น

๑๒.๓ การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

- ผู้เรียนมีการพัฒนากล้ามเนื้อมือของตนเอง และพัฒนาทักษะการทำงานศิลปะสร้างสรรค์

- บรรยากาศในห้องเรียนมีความสุขสนุกสนาน กระตุ้นให้ผู้เรียนกล้าแสดงออกและกล้าคิดกล้าทำ

๑๓. เงื่อนไขความสำเร็จ

๑๓.๑ ต่อนักเรียน

- นักเรียนมีพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อมัดเล็กที่แข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว มีความสามารถในการหยิบจับ คัดเขียน และการใช้สายตากับมือให้สัมพันธ์กัน

- นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการพัฒนากล้ามเนื้อมือด้วยกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ อยู่ในระดับดี

๑๓.๒ ต่อครูผู้สอน

- มีเทคนิคการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วยการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

- มีนวัตกรรมในการพัฒนากล้ามเนื้อมือด้วยกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

๑๓.๓ ต่อโรงเรียน

- โรงเรียนมีเด็กปฐมวัยที่มีพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อมัดเล็กที่สมบูรณ์ และมีความคิดสร้างสรรค์

- โรงเรียนมีนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่ช่วยสนับสนุนการสอนที่พัฒนาการกล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย

๑๓.๔. ต่อชุมชนและผู้ปกครอง

• ผู้ปกครองมีความภูมิใจ มีความพึงพอใจ ในพัฒนาการกล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็ก ที่มีความแข็งแรงมากขึ้น

๑๔. ภาพกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน

๑๕. ภาคผนวก

แผนพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ของครู รู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของสถานศึกษานำร่องฯ

แผนพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ของครู ู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของสถานศึกษานำร่องฯ

1.ผู้จัดทำนวัตกรรม

คำนำหน้าชื่อผู้จัดทำ _____ นางสาว _____ ชื่อผู้จัดทำ _____ พัทรินทร์ _____

นามสกุลผู้จัดทำ _____ ยืนนาน _____ รับผิดชอบสอนวิชา _____ ปฐมวัย _____

ระดับชั้น _____ อนุบาล 2 _____ รายวิชา - _____

2.ชื่อนวัตกรรมการเรียนรู้

การพัฒนากล้ามเนื้อมือด้วยกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

3.ระยะเวลาดำเนินการนางสาวพัชรินทร์ ยืนนาน

เริ่มวันที่ _____

1 พฤศจิกายน 2567 - 15 พฤษภาคม 2568

4.แนวทางการคิดค้นนวัตกรรม

แนวทางที่ 1 แสวงหานวัตกรรมการเรียนการสอนจากแหล่งต่าง ๆ ที่เคยมีผู้สร้างหรือทำไว้แล้วนำมาปรับปรุงหรือพัฒนาใหม่

แนวทางที่ 2 การสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนใหม่

5.ประเภทของนวัตกรรม

() 01 นวัตกรรมด้านระบบ รูปแบบของการจัดการศึกษา

() 02 นวัตกรรมด้านหลักสูตร

(✓) 03 นวัตกรรมด้านการเรียนการสอน

() 04 นวัตกรรมด้านสื่อและเทคโนโลยีการศึกษาทั้งสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์รวมถึงแหล่งเรียนรู้ต่างๆ

() 05 นวัตกรรมด้านการจัดการชั้นเรียน

() 06 นวัตกรรมด้านการบริหารและบริการทางการศึกษา

() 07 นวัตกรรมด้านการวัดและประเมินผล

() 08 นวัตกรรมด้านการพัฒนาวิชาชีพ การพัฒนาการปฏิบัติงาน การพัฒนาองค์กร

ลักษณะโครงการ

() โครงการใหม่

(✓) โครงการต่อเนื่อง

6. หลักการและเหตุผล ตามความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาที่ต้องสร้าง/พัฒนานวัตกรรมการวิเคราะห์ Pain Point (จุดเจ็บปวด) ที่เป็นที่มาของการคิดค้นและพัฒนานวัตกรรม

จากประสบการณ์ที่สอนชั้นอนุบาลปีที่ 2 พัฒนาการด้านความแข็งแรงของกล้ามเนื้อเล็กกล้ามเนื้อนิ้วมือของนักเรียนยังไม่แข็งแรงและการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตาของนักเรียนยังไม่ดีเท่าที่ควรจึงได้จัดกิจกรรมให้เด็ก ๆ ได้พัฒนากล้ามเนื้อมือด้วยกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

กำลังสำคัญของชาติในอนาคตเด็กในวัยนี้เป็นวัยแห่งการเริ่มต้นของชีวิตเป็นวัยแห่งการพัฒนาตนเองเป็นวัยแห่งการรับรู้และเรียนรู้ประสบการณ์ต่างๆที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพและความสามารถในวัยต่อมา นอกจากนี้เด็กวัยนี้ยังเป็นวัยที่มีพัฒนาการด้านต่างๆเจริญขึ้นอย่างรวดเร็วมากกว่าวัยอื่น ๆ ดังนั้นในการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์จึงต้องพัฒนาเด็กให้ครอบคลุมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย อารมณ์จิตใจสังคมและสติปัญญาซึ่งเป็นการพัฒนาให้เด็กเป็นคนดีคนเก่งมีความสุขเพื่อจะได้ใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างราบรื่นมีความสุขตอบสนองเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (พวงรัตน์ รอดมณี 2549: 1-2)

การใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กมีความสำคัญและจำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวันโดยกล้ามเนื้อมัดเล็กเป็นอวัยวะหนึ่งในการประกอบกิจวัตรประจำวันด้วยตนเองเช่นการใส่-ถอดกระดุมรูตชิบการแปรงฟันผูกเชือก รongทำงานศิลปะรวมทั้งการขีดเขียนถ้าเด็กใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กได้คล่องแคล่วจะช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านต่างๆ (อิริชฐานพูลศิลป์ศักดิ์กุล, 2546: 111) และการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยควรส่งเสริมให้ใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กพร้อมกับมือเพราะการประสานงานของกล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กยังไม่พร้อมเท่าที่ควร (ผลิตพรรณทองงาม, 2539; 32: อ้างอิงมาจาก Lowenfeld and Lambert Britain, 1964) การเล่นและการจัดกิจกรรมศิลปะต่างๆจะเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้เด็กได้พัฒนาความพร้อมทางมือและตามากที่สุดเด็กจะเรียนรู้สนุกสนาน เด็ก

เกเซล(Gesell)กล่าวถึงทฤษฎีพัฒนาการทางร่างกายว่าการเจริญเติบโตของเด็กจะแสดงออกเป็นพฤติกรรมด้านต่างๆสำหรับพัฒนาการทางร่างกายนั้นหมายถึงการที่เด็กแสดงความสามารถในการจัดกระทำกับวัสดุเช่นการเล่นลูกบอลการขีดเขียนเด็กต้องใช้ความสามารถของการใช้สายตาและกล้ามเนื้อมือซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ต้องอาศัยการเจริญเติบโตของระบบประสาทและการเคลื่อนไหวประกอบกันลักษณะพัฒนาการที่สำคัญของเด็กในระยะนี้ก็คือการเปลี่ยนแปลงทางด้านเคลื่อนไหวการทำงานของระบบประสาทกล้ามเนื้อ การพัฒนาความสามารถในกาควบคุมร่างกายการบังคับส่วนต่างๆของร่างกาย

กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เป็นกิจกรรมหนึ่งที่เหมาะสมต่อความสนใจความสามารถและสอดคล้องกับหลักพัฒนาการของเด็กเป็นอย่างดีกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ไม่เพียงส่งเสริมการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตาและการผ่อนคลายความเครียดทางอารมณ์เท่านั้นแต่ยังส่งเสริมความคิดอิสระและจินตนาการฝึกให้รู้จักทำงานด้วยตนเองและฝึกการแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ทั้งความคิดและการกระทำซึ่งถ่ายทอดออกมาเป็นงานศิลปะนำไปสู่การเรียนรู้ อ่านเขียนอย่างสร้างสรรค์ต่อไป

การวิเคราะห์สถานการณ์ (Situation Analysis)

ปัจจุบันการพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยเป็นสิ่งสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาศักยภาพของเด็กปฐมวัย เช่น กิจกรรมที่เด็กได้หยิบจับสิ่งของ ตุ๊กตา เครื่องเล่น ตลอดจนการช่วยตนเองในการแต่งตัว การทำความสะอาดร่างกาย การรับประทานอาหาร ตลอดจนกิจกรรมศิลปะต่างๆที่เด็กได้ทำที่โรงเรียน อย่างไรก็ตามการพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยนี้ยังเป็นความท้าทายสำหรับกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งมีความต้องการพัฒนาพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ การเรียนรู้แบบเดิมอาจไม่เพียงพอที่จะสร้างแรงบันดาลใจและกระตุ้นให้เกิดการฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดความจำเป็นที่จะต้องมียุทธศาสตร์ใหม่ ๆ เข้ามาช่วยเสริมสร้างทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์อย่างมีประสิทธิภาพ

การวิเคราะห์บริบทพื้นที่/สถานศึกษา Area/educational context analysis

โรงเรียนประชาสามัคคี (บ้านหนองมะนาว) เป็นโรงเรียนขยายโอกาส มีทรัพยากรที่มีความเหมาะสม เช่น วัสดุ อุปกรณ์ โครงสร้างพื้นฐานมีความเพียงพอ เช่น การคมนาคม สื่อสาร ไฟฟ้า ประปา มีห้องเรียนที่เหมาะสมในการจัดการเรียนรู้ ด้วยกระบวนการกลุ่ม มีหลักสูตรที่สอดคล้องกับการนำนวัตกรรม การพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กด้วยกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ชั้นอนุบาลปีที่ 2 สามารถปรับหลักสูตรให้รองรับการเรียนรู้แบบใหม่ได้ ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและมีแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้อง โรงเรียนประชาสามัคคี (บ้านหนองมะนาว) เปิดกว้างต่อการเรียนรู้ใหม่ ๆ และมีการสนับสนุนจากบุคลากรทั้งภายในและภายนอก มีระบบการประเมินผลที่เอื้อต่อการทดลองและพัฒนาวัตกรรม ใช้การวิเคราะห์ SWOT เป็นเครื่องมือที่สามารถนำมาใช้ในการวิเคราะห์บริบทพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยพิจารณาถึงจุดแข็ง (Strengths) จุดอ่อน (Weaknesses) โอกาส (Opportunities) และอุปสรรค (Threats) ของพื้นที่นำร่อง ซึ่งจะเพิ่มโอกาสความสำเร็จในการนำนวัตกรรมไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ

7.วัตถุประสงค์ของนวัตกรรม

1. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพเด็กปฐมวัยให้มีกล้ามเนื้อที่แข็งแรง

8.กลุ่มเป้าหมาย/ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 14 คน

9. หลักการ แนวคิด ทฤษฎีพื้นฐานที่ใช้ในการพัฒนานวัตกรรม

9.1 แนวคิด ทฤษฎี (ย่อ)

เกเซล (Gesell)กล่าวถึงทฤษฎีพัฒนาการทางร่างกายว่าการเจริญเติบโตของเด็กจะแสดงออกเป็นพฤติกรรมด้านต่างๆ สำหรับพัฒนาการทางร่างกายนั้นหมายถึงการที่เด็กแสดงความสามารถในการจัดกระทำกับวัสดุเช่นการเล่นลูกบอลการขีดเขียนเด็กต้องใช้ความสามารถของการใช้สายตาและกล้ามเนื้อมือซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ต้องอาศัยการเจริญเติบโตของระบบประสาทและการเคลื่อนไหวประกอบกันลักษณะพัฒนาการที่สำคัญของเด็กในระยะนี้ก็คือการเปลี่ยนแปลงทางด้านการเคลื่อนไหวการทำงานของระบบประสาทกล้ามเนื้อการพัฒนาความสามารถในกาควบคุมร่างกายการบังคับส่วนต่างๆของร่างกาย

10. การออกแบบกระบวนการเรียนรู้

10.1 กิจกรรมการเรียนรู้

กระบวนการ/ขั้นตอน	กิจกรรม/แนวทางการดำเนินงาน โดยสรุป
1.กำหนดจุดประสงค์และสาระสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้	- วิเคราะห์หลักสูตรตัวชี้วัดระหว่างทาง และปลายทาง
2.วิเคราะห์จุดประสงค์ สื่อ นวัตกรรม และสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งศักยภาพของผู้เรียนและผู้สอน	- ศึกษาแนวคิดทฤษฎี นวัตกรรม ตลอดจนสื่อการสอนที่เกี่ยวข้อง - จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้
3.ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ มีการนำแนวคิดหรือทฤษฎีเข้ามาใช้พัฒนา นวัตกรรมจัดการเรียนการสอน	- จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ - จัดทำโครงการพัฒนานวัตกรรม
4.ดำเนินการตามแผนการจัดการเรียนรู้ โดยการพัฒนากล้ามเนื้อมือด้วย กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์	
4.1. ประเมินความรู้ และ ประสบการณ์เดิมของผู้เรียน	- ใช้แบบทดสอบก่อนเรียน
4.2 จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามแนวคิดทฤษฎี เกเซล (Gesell)	- นำเข้าสู่บทเรียน ด้วยกิจกรรมร้องเพลง คำคล้องจอง - ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ และอธิบายขั้นตอนการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ - แบ่งกลุ่มนักเรียน กลุ่มละ 4-5 คน ในการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

	- นักเรียนตอบคำถามจาก ผลงานที่ตัวเองทำ เช่น ทำเป็นรูปอะไร ใช้สีอะไรบ้างในการทำ -นักเรียนนำเสนอผลงาน แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ในห้องเรียน
4.3 ประเมินความรู้ และประสบการณ์ของผู้เรียนหลังเรียนจบหน่วย	- ใช้แบบสังเกตพฤติกรรม
5.ประเมินผลการใช้นวัตกรรม	- สังเกตการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ - ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน - แบบประเมินการใช้นวัตกรรม
6.ปรับปรุงและพัฒนาหลังการใช้นวัตกรรม	- จัดทำแนวทางการดำเนินการพัฒนาและปรับปรุงนวัตกรรม

10.2 สื่อ-อุปกรณ์/เครื่องมือ

ลำดับที่	ชื่อสื่อ-อุปกรณ์/เครื่องมือ และรายละเอียด
1. กิจกรรมชั้นนำ	สื่อ VDO ,เพลง ,คำคล้องจอง , นิทาน
2. กิจกรรมชั้นสอน	กระดาษ ปากกา ที่วี
3. กิจกรรมชั้นเรียนรู้ ปฏิบัติ	กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ (แต่ละกิจกรรม)
4. นำเสนอผลงาน	ผลงานนักเรียน
5. สะท้อนการเรียนรู้	ทีวี,กระดาษ

11. โครงสร้างและองค์ประกอบของนวัตกรรม

1) แนวคิดหลัก (Core Idea)

- ใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ที่หลากหลาย เช่น การระบายสีตามจินตนาการ การฉีก ตัด ปะ กระดาษ

การปั้น งานพับกระดาษ การพิมพ์ภาพ การเล่นกับสีน้ำ เป็นต้น เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด

2.. โครงสร้างนวัตกรรม

2.1 องค์ประกอบของแบบฝึกทักษะ

7. บทนำ

- อธิบายแนวคิดพื้นฐานของการอ่านจับใจความสำคัญ
- ชี้แจงความสำคัญและประโยชน์ของการพัฒนากล้ามเนื้อมือด้วยกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

8. เนื้อหาหลัก

- เนื้อหาเกี่ยวกับหลักการของศิลปะสร้างสรรค์

9. ตัวอย่างข้อความและคำถามตามกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

10. กิจกรรมฝึกปฏิบัติ

- กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

11. แบบทดสอบท้ายบท

- แบบสังเกตเพื่อประเมินการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

12. แบบประเมินผลและข้อเสนอแนะ

- แบบประเมินความก้าวหน้าของนักเรียน
- ส่วนสำหรับข้อเสนอแนะจากผู้สอนและนักเรียน

3. กระบวนการใช้นวัตกรรม

4. ขั้นเตรียมการ

- ครูจัดเตรียมเนื้อหาและแบบฝึกที่เหมาะสมกับระดับความสามารถของนักเรียน
- อธิบายการพัฒนากล้ามเนื้อมือด้วยกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

5. ขั้นดำเนินการ

- ให้นักเรียนทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์
- จัดกิจกรรมกลุ่มย่อย เช่น การทำผลงานศิลปะสร้างสรรค์ร่วมกัน

6. ขั้นสรุปผล

- ทบทวนคำตอบของนักเรียนและเสริมความเข้าใจ

12. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

10.1 นักเรียนได้รับ

• นักเรียนมีพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อมัดเล็กที่แข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว มีความสามารถในการหยิบจับ คัดเขียน และการใช้สายตากับมือให้สัมพันธ์กัน

- นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการพัฒนากล้ามเนื้อมือด้วยกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ อยู่ในระดับดี

10.2 ครู ได้รับ

- มีเทคนิคการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วยการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์
- มีนวัตกรรมในการพัฒนากล้ามเนื้อมือด้วยกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

10.3 โรงเรียน ได้รับ

- โรงเรียนมีเด็กปฐมวัยที่มีพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อมัดเล็กที่สมบูรณ์ และมีความคิดสร้างสรรค์

- โรงเรียนมีนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่ช่วยสนับสนุนการสอนที่พัฒนาการกล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย

10.4 ชุมชน ได้รับ

- ผู้ปกครองมีความภูมิใจ มีความพึงพอใจ ในพัฒนาการกล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็ก ที่มีความแข็งแรงมากขึ้น

13. งบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปเพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษา

กิจกรรม	หมวด ค่าใช้จ่าย	ค่าใช้จ่าย		
		รายการ (ทำอะไร)	จำนวน	เป็นเงิน (บาท)
1) กิจกรรม PLC ระดมความคิด				
1) กิจกรรมการเรียนรู้ภาคฝึกทักษะปฏิบัติหรือสร้างเสริมประสบการณ์จากสถานการณ์จริง	ค่าวัสดุ			
2) -กิจกรรมการพัฒนาผู้เรียน - การทำกิจกรรมศิลปะ สร้างสรรค์	ค่าวัสดุ	-สีเทียน -สีน้ำ -สีชอล์ค -สีไม้ -กาวลาเท็กซ์ -กระดาษสี 1 หน้า -กระดาษสี2 หน้า(กระดาษสี) -กระดาษสีมันปู -กระดาษสีแบบแข็ง -กระดาษ a4 - กรรไกรเล็กปลายมน - จานกระดาษ -หลอดพลาสติก	5 กล่อง 5 ขวด 5 กล่อง 5 กล่อง 2 ขวด 20 แผ่น 40 แผ่น 24 แผ่น 20 แผ่น 1 ลัง 2 แพ็ค 3 แพ็ค 3 แพ็ค	175 275 235 275 160 120 280 120 200 575 390 135 60
3) การจัดทำ จัดหา วัสดุประกอบการจัดทำสื่อการเรียนรู้				
รวม				3,000

14. การประเมินผล

ตัวชี้วัดความสำเร็จ	วิธีการประเมิน	เครื่องมือที่ใช้
---------------------	----------------	------------------

1) นักเรียนสามารถสร้างแผนภาพความคิด จากเนื้อหาที่อ่าน	1.ตรวจผลงาน 2. ประเมินผลงาน	1.แบบประเมินผลงาน
2) นักเรียนสามารถแสดงความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ นำเสนอเรื่องราวแปลกใหม่	1.การสังเกต	1.แบบสังเกต
3. นักเรียนสามารถทำงานกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1.สังเกต 2.สอบถาม	1.แบบสังเกต 2. แบบสอบถาม
4. นักเรียนมีความพึงพอใจในความสำเร็จของตนเอง	ประเมินความพึงพอใจ	แบบประเมินความพึงพอใจของตนเอง แบบประเมินความพึงพอใจโดยเพื่อน

(ลงชื่อ) **พัชรินทร์** ผู้พัฒนานวัตกรรม
(นางสาวพัชรินทร์ ยืนนาน)
ตำแหน่ง ครูอัตราจ้าง

15. การพิจารณาของผู้บริหารสถานศึกษา

15.1 ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(.....) คิดค้นและพัฒนานวัตกรรมการศึกษาและการเรียนรู้ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียน รวมทั้งเพื่อดำเนินการให้มีการขยายผลไปใช้ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานอื่น

(.....) ลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพของเด็กไทยทั่วประเทศ

(.....) การกระจาย อำนาจและให้อิสระแก่หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการบริหารและการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

(.....) สร้างและพัฒนากลไกในการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

15.2 ความสอดคล้องกับเป้าหมายในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนหรือจุดเน้น ของโรงเรียนที่โรงเรียนกำหนด

() สมรรถนะการจัดการ และสมรรถนะการคิดขั้นสูง

() สมรรถนะการเรียนรู้พื้นฐาน

() สมรรถนะการอาชีพตามอัตลักษณ์สถานศึกษา

() อื่นๆ

15.3 ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์/แผนการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรม การศึกษาของ
จังหวัด

(.....) ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาระบบการบริหารจัดการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(.....) ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาหน่วยงานการศึกษาและสถานศึกษานำร่อง ในการบริหารและจัด
การศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ

(.....) ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนานวัตกรรมหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม กับพื้นที่นวัตกรรม
การศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี

(.....) ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาคุณภาพและศักยภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษา
อย่างต่อเนื่อง

(.....) ยุทธศาสตร์ที่ 5 สร้างโอกาส ความเสมอภาคและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

(.....) ยุทธศาสตร์ที่ 6 สร้างและพัฒนากลไกในการจัดการศึกษาร่วมกัน ระหว่างภาครัฐ องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม

15.4 สอดคล้องกับข้อตกลงในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบพัฒนา
นวัตกรรม

(.....) ไม่สอดคล้อง (.....) สอดคล้อง

สรุปความคิดเห็นผู้บริหารสถานศึกษา

.....

(.....) เห็นชอบ

(.....) ให้ปรับปรุง

(.....) ไม่เห็นชอบ

นางนารอน ทับสกุล

ผู้อำนวยการโรงเรียนประชาสามัคคี (บ้านหนองมะนาว)